

Sygn. akt I CSK 314/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa A.B.

przeciwko Miastu W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 23 maja 2017 r., sygn. akt VI ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 maja 2017 r. powód A.B. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić należy, że nie zostały przez skarżącego przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyróżniona w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżącego uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej.

Powód wskazał, że o oczywistej zasadności skargi świadczy naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 228 § 1 k.p.c. oraz art. 213 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie z urzędu faktu historycznego w postaci występujących w miesiącu maju i czerwcu 2010 r. intensywnych opadów deszczu prowadzących do alarmów powodziowych na terenie m. W.. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny wskazał, że strona powodowa powołała się na tę okoliczność faktyczną dopiero na rozprawie apelacyjnej w dniu 11 maja 2017 r., a brak tych ustaleń nie był objęty zarzutami zawartymi w apelacji i z tej przyczyny powołane przez niego okoliczności były sprekludowane stosownie do brzmienia art. 381 k.p.c. Ponadto powód, podnosząc te okoliczności, nie przedstawił konkretnych twierdzeń, jakie prace pozostały w tym czasie do wykonania oraz czy wskazane zjawiska pogodowe uniemożliwiły prowadzenie tych prac. Powyższa ocena Sądu Apelacyjnego wyklucza uznanie skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnionej z uwagi na zarzut naruszenia wyżej wskazanych przepisów. Samo powołanie się przez powoda na okoliczności notoryjne, w postaci intensywnych opadów deszczu, nie przesądzało o ich wpływie na możliwość terminowego wykonania robót przez powoda, co wymagałoby przeprowadzenia dodatkowych dowodów. Również powołana w uzasadnieniu skargi okoliczność, iż w jednym z pism procesowych złożonych w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji powód powołał się na te fakty nie przesądza o bezzasadności stanowiska Sądu drugiej instancji, że brak tych ustaleń nie był przedmiotem zarzutów apelacyjnych. Niezależnie jednak od powyższego, zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Z uwagi na to uregulowanie w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że podstawą skargi kasacyjnej nie może być zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. – określający zasady oceny dowodów - ale również zarzut naruszenia tych przepisów postępowania, które stanowią podstawę dokonywania przez sądy ustaleń metodą bezdowodową, w tym zarzut naruszenia art. 228 k.p.c. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2008 r., II CSK 289/08, nie publ.).

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie przesądza zarzut braku odniesienia się przez Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do

zarzutu powoda zawartego w piśmie z dnia 11 maja 2017 r. (załączniku do protokołu rozprawy) dotyczącego naruszenia art. 31 pkt 1-4 oraz art. 29 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Doprowadziło to - zdaniem skarżącego – do naruszenia art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. oraz art. 328 § 2 w zw. z art. 391 k.p.c. Jednakże brak odniesienia się sądu drugiej instancji do jednego z zarzutów naruszenia prawa materialnego nie może być kwalifikowany jako nierozpoznanie istoty sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyjaśniono też, iż z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność każdorazowego omówienia każdego z zarzutów naruszenia prawa materialnego ferowanych przez stronę w toku postępowania. Wystarczające jest bowiem takie ukształtowanie treści uzasadnienia sądu drugiej instancji, z którego wynika jednoznaczne stanowisko w kwestii oceny prawnej stwierdzonego stanu faktycznego sprawy (por. m.in. wyrok z dnia 22 sierpnia 2018 r., III UK 119/17 nie publ. oraz wyrok z dnia 7 czerwca 2018 r., II PK 89/17, nie publ.). Sąd rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest bowiem związany zarzutami naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zawarte w apelacji zarzuty naruszenia prawa procesowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., II CSK 355/17, nie publ.). Brak odniesienia się sądu drugiej instancji do jednego z podniesionych w postępowaniu apelacyjnym zarzutów naruszenia prawa materialnego nie jest też przeszkodą do podniesienia tego samego zarzutu naruszenia przepisu prawa materialnego w skardze kasacyjnej. Zarzut naruszenia art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przez sporządzenie wadliwego uzasadnienia jest uzasadnioną podstawą skargi kasacyjnej z art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. tylko wtedy, gdy wadliwość uzasadnienia sądu drugiej instancji uniemożliwia dokonanie przez Sąd Najwyższy kontroli kasacyjnej (por. m.in. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 26 listopada 1999 r., III CKN 460/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 100 oraz z dnia 13 czerwca 2000 r., V CKN 69/00, nie publ.). Każdorazowo więc Sąd Najwyższy ocenia, czy brak rozważenia przez sąd drugiej instancji naruszenia określonego zarzutu naruszenia prawa materialnego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku skargą kasacyjną jest uchybieniem procesowym tego rodzaju, że uniemożliwia dokonanie oceny tego zarzutu w postępowaniu kasacyjnym. Nie wynika z uzasadnienia skargi, aby brak

odniesienia się Sądu Apelacyjnego do zarzutu naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych był tego rodzaju, aby uniemożliwić dokonanie kontroli kasacyjnej zaskarżonego orzeczenia. Dodać należy, iż w skardze kasacyjnej powód podniósł zarzut naruszenia art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z § 3 pkt 15, 17 i 18 umowy oraz w zw. z art. 31 pkt 1-4 oraz art. 29 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych (w brzmieniu – Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655), przy czym z zarzutem ten nie wiąże oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej. Powyższe rozważania uzasadniają wniosek, że brak odniesienia się Sądu Apelacyjnego do zarzutu naruszenia wskazanych wyżej przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych nie przesądza o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie przesądza również zarzut naruszenia art. 193 § 2<sup>1</sup> k.p.c. w zw. z art. 130 § 1 i art. 187 § 1 oraz w zw. z art. 386 § 4 k.p.c., który powiązany był z tą częścią skargi kasacyjnej - dotyczącą zasądzenia kwoty 248 240,38 zł tytułem robót dodatkowych wykonanych przez powoda - która została przez skarżącego cofnięta, a postępowanie kasacyjne w tej części zostało umorzone postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 7 marca 2018 r.

W sprawie nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

